

BULETIN INFORMAȚIONAL VITIVINICOL

(decembrie, 2022)

nr. 12 din 17.01.2023

CE TREBUIE DE REȚINUT DIN PERIOADA EVALUATĂ

Suma temperaturilor efective pentru vița-de-vie, pentru lunile ianuarie - decembrie a anului 2022, în toate locațiile viticole, a fost mai ridicată: comparativ cu datele medii multianuale - cu 280,8...552,5⁰C, iar comparativ cu datele anului 2021 - cu 231,1...343,7⁰C.

Suma cumulativă a precipitațiilor, pentru lunile ianuarie - decembrie a anului 2022, în toate locațiile viticole, a fost mai mică: comparativ cu datele medii multianuale - cu 239,4...247,6 mm, iar comparativ cu datele anului 2021 - cu 102,2...247,2 mm.

Spre sfârșitul lunii decembrie a anului 2022, la adâncimea de 30 cm, pentru vița-de-vie, în majoritatea locațiilor viticole din țară, a fost înregistrat sol cu umiditate optimă, iar în puține locații viticole (*preponderent – în partea de sud a țării*) – de la sol cu stres hidric sever până la sol cu stres hidric slab.

Pe parcursul lunii decembrie, în plantațiile viticole luate în evidență de către ONVV, temperatura minimă a aerului a variat între -8,4...-11,2⁰C, iar temperatura solului, la adâncimea de 10...30 cm, a variat între -0,9⁰C...+9,8⁰C.

În perioada 24...31 ianuarie 2023, ONVV va organiza cinci Ateliere de lucru regionale cu tema „Particularitățile tăiatului viței-de-vie în condițiile anului 2023” – la tema data, Vă rugăm respectuos, să citiți la rubrica “INFORMAȚII UTILE”.

În sezonul de recoltare a strugurilor 2023, vinăriile nu vor mai avea dreptul legal să achiziționeze struguri de pe parcele viticole non-înregistrate în Registrul Vitivinicol – la tema data, Vă rugăm respectuos, să citiți la rubrica “INFORMAȚII UTILE”.

CONDIȚII METEO

Temperatura aerului. În luna decembrie au fost înregistrate valori ale temperaturii medii lunare, cuprinse între +1,4⁰C (*LD Mircești*) și +2,6⁰C (*LD Cuza*), care comparativ cu datele medii multianuale (-0,3...-0,9⁰C), în toate locațiile viticole, au fost cu 2,3...2,8⁰C mai înalte. Comparativ cu datele anului 2021 (-0,3...+3,4⁰C), temperatura medie lunară, în unele locații viticole, a fost cu până la 0,8⁰C mai joasă, iar în alte locații viticole – cu până la 1,7⁰C mai ridicată.

Temperatura absolută minimă a aerului a fost cuprinsă între -8,4⁰C (*LD Mircești*) și -11,2⁰C (*LD Nisporeni*), care comparativ cu datele medii multianuale (-25,1⁰C), în toate locațiile viticole, a fost cu 13,9...16,7⁰C mai înaltă, iar comparativ cu datele anului 2021 (-12,0...-15,0⁰C), în toate locațiile viticole, a fost cu 3,6...3,8⁰C mai înaltă.

Temperatura absolută maximă a aerului a fost cuprinsă între +12,5⁰C (*LD Mircești*) și +18,0⁰C (*LD Cuza*), care comparativ cu datele medii multianuale (+17,4...+17,5⁰C), în unele locații viticole, a fost cu până la 5,0⁰C mai joasă, iar în alte locații viticole – cu până la 0,6⁰C mai înaltă. Comparativ cu datele anului 2021 (+10,6...+13,4⁰C), temperatura absolută maximă a aerului, în toate locațiile viticole a fost cu 1,9...4,6⁰C mai înaltă.

Suma temperaturilor efective pentru vița-de-vie, înregistrată în luna decembrie, a fost cuprinsă între 0⁰C (*LD Nisporeni*) și 3,6⁰C (*LD Speia*), care comparativ cu datele medii multianuale (0⁰C), precum și

comparativ cu datele anului 2021 (0°C), în unele locații viticole, a fost la același nivel, iar în alte locații viticole – cu până la $3,6^{\circ}\text{C}$ mai înaltă.

Suma temperaturilor efective, pentru lunile ianuarie - decembrie a anului 2022, a fost cuprinsă între $1567,8^{\circ}\text{C}$ (*LD Mircești*) și $2006,5^{\circ}\text{C}$ (*LD Cuza*), care comparativ cu datele medii multianuale ($1287,0...1454,0^{\circ}\text{C}$), în toate locațiile viticole a fost cu $280,8...552,5^{\circ}\text{C}$ mai ridicată, iar comparativ cu datele anului 2021 ($1336,7...1662,8^{\circ}\text{C}$) - a fost cu $231,1...343,7^{\circ}\text{C}$ mai ridicată.

Concluzii – decembrie. Prin prisma temperaturii medii lunare, luna decembrie a anului 2022, comparativ cu datele medii multianuale, în toate locațiile viticole, a fost una mai caldă cu $2,3...2,8^{\circ}\text{C}$. Iar comparativ cu luna decembrie a anului 2021 – în unele locații viticole, a fost mai rece cu până la $0,8^{\circ}\text{C}$, iar în alte locații viticole – a fost mai caldă cu până la $1,7^{\circ}\text{C}$.

Concluzii – anul 2022. Comparând datele anului 2022 cu datele medii multianuale și cu cei cinci ani precedenți (2017...2021), evaluați de către ONVV, putem trage următoarele concluzii:

1) Temperatura medie anuală a anului 2022 (*LD Mircești* = $+10,8^{\circ}\text{C}$; *LD Cuza* = $+12,7^{\circ}\text{C}$) a fost, în comparație cu: datele medii multianuale ($+9,0...+10,0^{\circ}\text{C}$) - cu $1,8...2,7^{\circ}\text{C}$ mai ridicată; anul 2021 ($+9,7^{\circ}\text{C}...+11,7^{\circ}\text{C}$) – cu $1,0...1,1^{\circ}\text{C}$ mai ridicată; anul 2020 ($+11,8...+13,4^{\circ}\text{C}$) - cu $0,7...1,0^{\circ}\text{C}$ mai joasă; anul 2019 ($+11,3...+13,3^{\circ}\text{C}$) – cu $0,5...0,6^{\circ}\text{C}$ mai joasă; anul 2018 ($+9,3...+11,5^{\circ}\text{C}$) - cu $1,2...1,5^{\circ}\text{C}$ mai ridicată; anul 2017 ($+10,2...+11,4^{\circ}\text{C}$) - cu $0,6...1,3^{\circ}\text{C}$ mai ridicată;

2) Suma temperaturilor efective anuale (pentru vița-de-vie), în anul 2022 (*LD Mircești* = $1567,8^{\circ}\text{C}$; *LD Cuza* = $2006,5^{\circ}\text{C}$) a fost, în comparație cu: datele medii multianuale ($1287,0...1454,0^{\circ}\text{C}$) – cu $280,8...552,5^{\circ}\text{C}$ mai ridicată; anul 2021 ($1336,7...1662,8^{\circ}\text{C}$) – cu $231,1...343,7^{\circ}\text{C}$ mai ridicată; anul 2020 ($1877,2...2069,9^{\circ}\text{C}$) - cu $63,4...309,4^{\circ}\text{C}$ mai joasă; anul 2019 ($1725,0...2034,9^{\circ}\text{C}$) – cu $28,4...157,2^{\circ}\text{C}$ mai joasă; anul 2018 ($1762,3...1931,4^{\circ}\text{C}$) – în unele locații (*LD Mircești*), cu $194,5^{\circ}\text{C}$ mai joasă, iar în alte locații (*LD Cuza*) - cu $75,1^{\circ}\text{C}$ mai ridicată; anul 2017 ($1499,0...1689,7^{\circ}\text{C}$) - cu $68,8...316,8^{\circ}\text{C}$ mai ridicată;

3) Cel mai cald an, din cei șase ani (2017...2022) evaluați de către ONVV, prin prisma sumei temperaturilor efective anuale pentru vița-de-vie – este anul 2020, după care urmează anii 2019, 2018, 2022, 2017 și 2021;

4) Nu este o corelație directă între temperatura medie anuală și suma temperaturilor efective - după temperatura medie anuală, cel mai cald an este anul 2020, după care urmează anii 2019, 2022, 2017, 2021 și 2018;

5) Dacă luăm în considerație suma temperaturilor efective pentru vița-de-vie, concluzia generală ar fi că anul 2022 este un an de mijloc (mai rece decât anii 2020, 2019 și 2018, dar mai cald decât anii 2021 și 2017) din toți cei șase ani evaluați de către ONVV (2017...2022) și, care comparativ cu datele medii multianuale, este un an mai cald cu $280,8...552,5^{\circ}\text{C}$;

6) Se confirmă înregistrarea tendinței încălzirii climatului global, inclusiv în Republica Moldova, ceea ce ar trebui să impună viticultorii să introducă modificări eficiente la tehnologiile de înființare și exploatare a plantațiilor viticole, în scopul asigurării durabilității sectorului vitivinicol.

Precipitații. Pe parcursul lunii decembrie, în plantațiile viticole, au fost înregistrate precipitații atmosferice, relativ, mici după cantitate, suma totală a cărora a variat în intervalul de $10,8\text{ mm}$ (*LD Leova*) și $25,2\text{ mm}$ (*LD Mircești*). Pe parcursul lunii decembrie au fost înregistrate precipitații în formă de ploaie (de regulă – foarte lente), în majoritatea locațiilor viticole ale țării de o durată scurtă/medie/lungă ($0,2...13,2\text{ mm/ploaie}$; $1-8\text{ ore/ploaia}$). Ploile au demarat pe parcursul a $4...16$ zile din luna dată. În luna decembrie, în comparație cu datele medii multianuale ($37,0...38,0\text{ mm}$), în toate locațiile viticole au fost înregistrate precipitații cu $12,8...26,2\text{ mm}$ mai mici. În comparație cu anul 2021 ($34,8...70,2\text{ mm}$) – în toate locațiile viticole, au fost înregistrate precipitații mai mici cu $24,0...45,0\text{ mm}$.

Precipitați în formă de zăpadă au fost înregistrate numai o singură zi – $12.12.2022$ (cca $0,4...1,0\text{ cm}$).

Pe termen lung, o situație relativ clară, o înregistrăm de la evaluarea sumei cumulative a precipitațiilor, pentru lunile ianuarie - decembrie: aceasta a variat între $273,4\text{ mm}$ (*LD Coștangalia*) și $373,6\text{ mm}$ (*LD Mircești*), care în comparație cu datele medii multianuale ($521,0...613,0\text{ mm}$), în toate locațiile viticole, a fost mai mică cu $239,4...247,6\text{ mm}$. Comparativ cu datele anului 2021 ($375,6...620,8\text{ mm}$), suma cumulativă a precipitațiilor, pentru douăsprezece luni ale anului 2022, în toate locațiile viticole a fost mai mică cu $102,2...247,2\text{ mm}$.

Concluzii – decembrie. În luna decembrie, la sectoarele LD aflate în evaluare la ONVV, a fost înregistrată o cantitate a precipitațiilor lunare, relativ, mică ($10,8...25,2\text{ mm}$), care în comparație cu datele medii multianuale, în toate locațiile viticole, au fost înregistrate precipitații mai mici cu $12,8...26,2\text{ mm}$, iar în comparație cu datele anului 2021 – mai mici cu $24,0...45,0\text{ mm}$.

Concluzii – anul 2022. Comparând datele anului 2022 cu datele medii multianuale și cu cei cinci ani precedenți (2017...2021), evaluați de către ONVV, putem trage următoarele concluzii:

1) Suma precipitațiilor în anul 2022 (*LD Coștangalia* = 273,4 mm; *LD Mircești* = 373,6 mm) a fost, în comparație cu: datele medii multianuale (521,0...613,0 mm) – în toate locațiile viticole, cu 239,4...247,6 mm mai mică; anul 2021 (375,6...620,8 mm) - în toate locațiile viticole, cu 102,2...247,2 mm mai mică; anul 2020 (440,6...424,7mm) - în toate locațiile viticole, cu 51,1...167,2 mm mai mică; anul 2019 (514,4...488,0 mm) - în toate locațiile viticole, cu 114,4...241,0 mm mai mică; anul 2018 (381,6...468,4 mm) - în toate locațiile viticole, cu 94,8...108,2 mm mai mică; anul 2017 (538,6...337,6 mm) - în unele locații viticole, cu până la 265,2 mm mai mică, iar în alte locații viticole – cu până la 36,0 mm mai mare;

2) În țară, nu se înregistrează locații viticole în care, pe parcursul anilor evaluați de către ONVV, să se înregistreze, permanent, precipitații mai mici sau precipitații mai mari față de alte locații viticole.

3) Concluzia generală, din punct de vedere al precipitațiilor, ar fi că anul 2022, în comparație cu datele medii multianuale, este unul foarte secetos - cantitatea precipitațiilor este cu 239,4... 247,6 mm mai mică sau mai mică cu 39,1...47,5%;

4) Prin prisma datelor medii ponderate, privind suma precipitațiilor anuale înregistrate în plantațiile viticole evaluate de către ONVV, cel mai secetos an, din cei șase ani (2017...2022), este anul 2022, după care urmează anii 2018, 2020, 2017, 2021 și 2019;

5) Analiza datelor privind suma precipitațiilor anuale, pe parcursul anilor 2017...2022 ne permite să tragem concluzia, că se înregistrează tendința deficitului de precipitații atmosferice (*sub 400 mm/an*) și a umidității în sol, pe fonul încălzirii climatului global, inclusiv în Republica Moldova, ceea ce ar trebui să impună viticultorii să implementeze irigarea plantațiilor viticole cu soiuri tehnice (*în perioada de repaus și în perioadele critice din timpul vegetației*).

Umiditatea solului. La începutul lunii decembrie, la majoritatea sectoarelor viticole luate în evidență, umiditatea solului, exprimată prin conținutul volumetric de apă (*la adâncimea de 30 cm*), a variat între 8,40 % (*LD Cuză*) și 28,78% (*LD Speia*), care prin prisma asigurării viței-de-vie cu umiditate, a însemnat: în majoritatea locațiilor viticole din partea de sud a țării - sol cu stres hidric sever (*până la 15,0%*); în restul țării, se înregistrează locații viticole diferite cu: sol cu stres hidric moderat (*15,01...20,0%*), sol cu stres hidric slab (*20,01...25,0%*) și sol cu umiditate optimă (*(25,01...38,0%)*). Pe parcursul lunii decembrie, în majoritatea locațiilor viticole, după cantitate, au fost înregistrate precipitații mici și diferite și, de regulă, în perioadele 01...04, 06...13, 15...17, 23...27 și 31 decembrie, care la adâncimea de 30 cm, în majoritatea cazurilor au influențat pozitiv asupra umidității solului.

La sfârșitul lunii decembrie, situația privind umiditatea solului, în majoritatea locațiilor viticole s-a ameliorat. Astfel, conținutul volumetric de apă (*la adâncimea de 30 cm*), a variat între 14,82 % (*LD Nisporeni*) și 32,77% (*LD Tănătari*), care prin prisma asigurării viței-de-vie cu umiditate, a însemnat: în puține locații viticole din țară (*preponderent în partea de sud*) - sol cu stres hidric sever (= *până la 15,0%*), sol cu stres hidric moderat (*15,01...20,0%*) și sol cu stres hidric slab (*20,01...25,0%*); iar în majoritatea locațiilor viticole - sol cu umiditate optimă (*(25,01...38,0%)*).

Concluzii. Spre sfârșitul lunii decembrie a anului 2022, la adâncimea de 30 cm, pentru vița-de-vie, în majoritatea locațiilor viticole din țară, a fost înregistrat sol cu umiditate optimă, iar în puține locații viticole (*preponderent – în partea de sud a țării, dar și amplasate diferit, pe întreg teritoriul țării*): sol cu diferit grad de asigurare cu umiditate – de la sol cu stres hidric sever până la sol cu stres hidric slab.

Temperatura solului. Pe parcursul lunii decembrie, la majoritatea sectoarelor viticole luate în evidență, temperatura solului a variat, la adâncimea de:

- 1) 10 cm - de la -0,9⁰C (*LD Vulcănești*) până la +9,8⁰C (*LD Tomai*);
- 2) 20 cm - de la 0⁰C (*LD Vulcănești*) până la +8,4⁰C (*LD Tomai*);
- 3) 30 cm - de la +1,0⁰C (*LD Lingura*) până la +8,6⁰C (*LD Tomai*).

Temperatura solului în plantațiile viticole variază în funcție de amplasarea geografică, altitudine, expoziție, grad de înclinare a pantei, compoziția mecanică a solului, umiditatea solului, conținutul de humus, sistemul de întreținere a solului etc.

Concluzii. Pe parcursul lunii decembrie a anului 2022, la adâncimea de 10...30 cm, temperatura solului a variat de la -0,9⁰C până la +9,8⁰C.

FENOLOGIA VIȚEI-DE-VIE

LD Coștangalia, Merlot
(situația la 12.12.2022)

LD Tănătari, Chardonnay
(situația la 31.12.2022)

LD Cricova, Fetească neagră
(situația la 31.12.2022)

Constatări. Faza fenologică „Căderea frunzelor” s-a finalizat în 03...20.11.2022, după care vița-de-vie a intrat în faza fenologică „Repausul fiziologic” – care a continuat și pe parcursul lunii decembrie.

Pe parcursul lunii decembrie temperatura minimă a aerului, în parcelele viticole luate în evidență de către ONVV, a variat între -8,4...-11,2°C, iar temperatura solului, la adâncimea de 10...30 cm, a variat între -0,9°C...+9,8°C.

Regimul termic din luna decembrie nu a influențat negativ asupra mersului fazei fenologice „Repausul fiziologic” al viței-de-vie și asupra iernării acesteia.

Concluzii. Pe parcursul lunii decembrie vița-de-vie s-a aflat în faza fenologică „Repausul fiziologic”.

Pe parcursul lunii decembrie, condițiile meteo au fost favorabile pentru ca plantele de viță-de-vie să ierneze normal.

INFORMAȚII UTILE

ANUNȚ !

În perioada 24...31 ianuarie 2023, ONVV în colaborare cu Asociațiile vitivinicole cu Indicație Geografică Protejată, va organiza cinci Ateliere de lucru regionale cu tema „**Particularitățile tăiatului viței-de-vie în condițiile anului 2023**”.

Locații/data: 24.01.2023 - s. Găvănoasa, r-l Cahul, viile – „Colina viilor” SRL;
25.01.2023 – s. Tănătari, r-l Căușeni, viile – „Sălcuța” SRL;
26.01.2023 – or. Leova, viile – „ȘP Leova”;
27.01.2023 – s. Bugeac, r-l Comrat, viile – „Chateau Vartely” SRL;
31.01.2023 – or. Cricova, viile – ÎS „CVC Cricova”.

Subiecte puse în discuție: Starea iernării viilor și a diferențierii inflorințelor, în condițiile anului 2023. Particularitățile teoriei și practicii tăiatului viței-de-vie. Practica tăiatului viței-de-vie la diferite forme de butuc, vârstă etc.

Note: 1) Fiecare potențial participant – își alege locația cea mai apropiată;

2) Pentru fiecare locație este desemnată câte o persoană și contactele acesteia, care Vă va ghida pentru a găsi locația activității preconizate;

3) La activitățile date vor participa și firme care vor propune imputuri pentru viticultură;

4) Mai multe detalii despre activitatea dată – găsiți pe e-mail-ul entității Dvs, din data de 17.01.2023, ora – 10.35, prin care ONVV a remis Invitația și Agenda.

ANUNȚ !

În conformitate cu prevederile art. 21, alineatul (1), din Legea Viei și Vinului nr. 57 din 10 martie 2006 - pentru producerea și comercializarea strugurilor folosiți ca materie primă în vinificație, agenții economici trebuie să fie înregistrați în Registrul Vitivinicol.

Înregistrarea în Registrul Vitivinicol se efectuează în baza Cererii agentului economic și a Declarației pe propria răspundere privind corespunderea cu cerințele obligatorii de înregistrare.

Vinificatorii și viticultorii beneficiază de asistență gratuită la completarea corectă a cererii de înregistrare a parcelelor viticole în Registrul Vitivinicol.

Accentuăm, că unitățile vinicole nu au dreptul să procure struguri recoltați de pe parcelele viticole non-înregistrate în Registrul Vitivinicol al Republicii Moldova.

Lista operatorilor Registrului Vitivinicol, responsabili de înregistrarea parcelelor viticole noi, precum și a modificărilor datelor din SIA RVV și eliberarea extraselor:

- Șefan IAMANDI, responsabil de SIA RVV, ONVV: 069031698, siamandi@wineofmoldova.com;
- Petru BRATU, responsabil de raioanele Cahul, Cantemir și Leova: 079287015, pbratu@wineofmoldova.com;
- Ivan BOZBEI, responsabil de UTA Gagauzia și raionul Taraclia: 069727369, ibozbei@wineofmoldova.com;
- Cristina PRODAN, responsabil de zona Centru a RM: 069582160, cprodan@wineofmoldova.com.

Date utilizate: rețeaua de Loturi experimental-demonstrative ale ONVV, amplasate în următoarele locații viticole:

- 1) s. Alexandru Ioan Cuza (*Bostavan*) – r-l Cahul;
- 2) s. Alexandru Ioan Cuza (*Vinăria din Vale*) – r-l Cahul;
- 3) or. Vulcănești - r-l Vulcănești; 4) s. Coștangalia – r-l Cantemir;
- 5) s. Tomai – r-l Ciadâr-Lunga; 6) s. Lingura – r-l Cantemir;
- 7) s. Bugeac – r-l Comrat; 8) or. Leova – r-l Leova;
- 9) s. Purcari – r-l Ștefan Vodă; 10) or. Cimișlia – r-l Cimișlia;
- 11) s. Tănătari – r-l Căușeni; 12) s. Speia – r-l Aneni Noi;
- 13) s. Grozești – r-l Nisporeni; 14) or. Cricova – mun. Chișinău;
- 15) s. Mircești – r-l Ungheni.

Responsabili de proiect din partea ONVV:

Elizaveta BREAHNĂ, Director interimar al ONVV, Coordonator (*vinificație*), mobil - 069136467, e-mail: ebrehna@wineofmoldova.com.

Dr. Vladimir COROBCA, Coordonator (*viticultură*) în DCTSCIVV, mobil – 079117170, e-mail: vcorobca@wineofmoldova.com.

EDITAT: Sub responsabilitatea ONVV, în baza procesării datelor/informațiilor de către angajații ONVV și observațiilor realizate de către partenerii proiectului ONVV “Struguri de calitate/BIO”.

Acțiune efectuată sub tutela Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, cu suportul financiar al Oficiului Național al Viei și Vinului, din Fondul Viei și Vinului.

Adresa electronică: office@wineofmoldova.com